

MÅNADSFARTYGG November 2025 – VLCC *Vanadis*

I slutet av 1970-talet hade flera stora tankfartygsägande rederier problem och försvann så småningom från marknaden som t ex Broströms, Malmros och Onstad. I stället dök nya rederier upp som Argonaut, Frontline, ICB, Zenit och Concordia Maritime som ägare till och drivande av stora tankfartyg.

ICB bildades av Ingvar Mjörnefeldt, Clarence Dybeck (som tidigare arbetat på Saléns) samt Björn Andrén, därav rederinamnet (förnamnens initialer). I början av 1980-talet minskade stortankflottan från 330 miljoner ton till 230 miljoner ton och ICB såg möjlighet att investera i stora tankfartyg. Bland de personer som var villiga att investera var Sture Ödner, tidigare VD för Saléninvest, IKEAs grundare Ingvar Kamprad samt Olof Petterson, grundare av Guldfynd. Den första tankbåten, en tio år gammal 150 000 tonnare, *Diana* köptes i januari 1986. Det visade sig bli en bra affär. Strax efter köptes en syster med namnet *Fortuna*.

ICB visade snart ett intresse för större tankfartyg VLCC:s. Man tog kontakt med Hyundai i Korea och även Samsung men hamnade slutligen i förhandling med Daewoo som resulterade i att den första VLCC: n byggdes av varvet Daewoo Shipbuilding & Heavy Machinery Ltd, Okpo. Hon sjösattes den 14 september 1990 och levererades den 20 december med namnet *Vanadis*, en benämning i fornnordisk mytologi på en fruktbarhetsgudinna, Freja. Hon fick en dödvikt på 285 873 ton och ett bruttotonnage på 153 413 ton. Längden blev 327,5 m, bredden 57,2 m, djupet 30,4 m och djupgåendet 20,8 m. Maskineriet utvecklade 23 475 kW. Hon följdes av andra VLCC:s som *Diana/Sabang*, *Irian*, *Ambon*, *Flores* och *Mindoro*.

Foto på *Vanadis* taget den 6 juni 1998 på ingång till Brofjorden från bogserbåten *Ingemar* under befäl av Roland Sundh.

Mot slutet av 1990-talet började John Fredriksen som blivit storägare i Frontline att köpa upp aktier i ICB och blev snart en storägare i detta bolag. Frontline hade sitt ursprung i Uddevalla Shipping bildat 1985 för att handha de av Uddevallavarvets fartyg som inte beställarna kunde ta emot. År 1997 flyttades kontoret till Oslo. Fredriksen tog under samma period över kontrollen av såväl Frontline som andra rederier som London Overseas Tankers och Golden Ocean.

År 1998 framkom i en rapport att Frontline kontrollerade en flotta på 6,1 miljoner ton dödvikt med 10 VLCC:s, 17 suezmax tankers och 8 kombinationsfartyg. Som jämförelse hur det ser ut idag så kontrollerar Frontline 41 VLCC:s, 22 suezmaxtankers och 18 aframax/LR2-fartyg.

För att återgå till *Vanadis* så övertog Frontline ICB i april 2000 och *Vanadis* fick då fick namnet *Front Vanadis*. Skrovet bytte färg till svart och självklart skorstensemblemerna. År 2009 var det slutseglat för *Front Vanadis* och hon anlände till Chittagong och gick upp på stranden för skrotning den 19 november 2009, nitton år gammal.

Text: Lennart Rydberg